

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

**ІНСТИТУЦІЙНІ ЗМІНИ ПРОЦЕСІВ ДЕМОКРАТИЧНОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ**

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Спеціальність: 052 Політологія

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Кваліфікація: доктор філософії з політології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки

Голова Вченої ради_____ /Анатолій ЦЬОСЬ/

(протокол №__ від «__» _____2022 р.

Освітня програма вводиться в дію з__ 2022 р.

Ректор _____ **Анатолій ЦЬОСЬ**

(наказ №__ від «__» _____2022 р.

Луцьк – 2022

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки докторів філософії у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 052 Політологія. Освітньо-наукова програма заснована на компетентнісному підході підготовки фахівця в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 052 Політологія.

Освітньо-наукову програму (ОНП) розроблено робочою групою кафедри політології та публічного управління ВНУ імені Лесі Українки у складі:

Бортніков В. І. – гарант ОНП «Інституційні зміни процесів демократичної трансформації в Україні» галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 052 Політологія, доктор політичних наук, професор кафедри політології та публічного управління;

Ярош Я. Б. – член групи забезпечення, доктор політичних наук, доцент кафедри політології та публічного управління;

Бусленко В. В. – член групи забезпечення, доктор політичних наук, доцент кафедри політології та публічного управління.

Рецензії та відгуки роботодавців, стейкхолдерів:

1. Климончук В. Й. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
2. Остапеч Ю. О. – доктор політичних наук, професор завідувач кафедри політології Ужгородського національного університету.
3. Козюпа О. А. – начальник відділу забезпечення діяльності керівництва Волинської обласної ради.

Освітня програма погоджена вченою радою факультету історії, політології та національної безпеки ВНУ імені Лесі Українки (протокол № 6 від 27 червня 2022 р.), схвалена науково-методичною комісією факультету (протокол № 11 від 20 червня 2022 р.) та затверджена Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 8 від 28 червня 2022 р.). Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти (*Phd*) у Волинському національному університеті імені Лесі Українки та Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки, затвердженими Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки (протокол № 1 від 27.01.2022 р.) та (протокол № 15 від 24.12.2020 р.).

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

**1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності
052 Політологія**

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з політології
Офіційна назва освітньої програми	Інституційні зміни процесів демократичної трансформації в Україні
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Перший науковий ступінь, що здобувається на третьому (освітньо-науковому) рівні, 60 кредитів – освітня складова
Наявність акредитації	Первинна акредитація
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, EQ-EHEA – третій цикл, EQFLL L – 8 рівень
Передумови	Ступінь вищої освіти Магістр, ОКР Спеціаліст
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2022–2026 рр.
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Каталог освітніх програм і вибіркових дисциплін ВНУ імені Лесі Українки: https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/politolohiya-2022-r
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних науковців-політологів, формування у здобувачів дослідницьких навиків у предметній області, наукового осмислення проблем розбудови держави та нації в Україні у контексті світового розвитку, шляхів модернізації політичної системи у напрямі консолідованої демократії; формування компетентностей у галузі політичної науки, необхідних для здійснення успішної наукової, педагогічної та публічної діяльності у сфері суспільно-політичних відносин.	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Предметне поле навчання включає сучасну методологію науки, теорію і практику дослідження політичних інститутів і процесів у контексті парадигми розвитку західної моделі демократії, проблем та перспектив інституційної розбудови сучасного демократичного суспільства в Україні. Інтегральною частиною навчання є відповідність галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 052 Політологія, оволодіння прикладними методиками, технологіями та інструментарієм аналізу політичної сфери для наукової, викладацької та публічної діяльності (органи державної влади, місцевого самоврядування, політичні партії, інститути громадянського суспільства тощо).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова, дослідницько-інноваційна з орієнтацією на підготовку науковців у галузі політології, спроможних творчо засвоювати теоретичні знання й практичний досвід розбудови демократії в Україні та світі з метою їх ефективного використання у науковій, викладацькій та публічній діяльності.
Основний фокус освітньої програми	Спрямована на предметне поле історії та теорії політики, політичних інститутів і процесів у контексті європейського досвіду становлення демократії, сукупності її теоретичних моделей, принципів, методів і процедур, а також нормативно-правової бази, орієнтованих на розбудову сучасного демократичного суспільства в Україні; здобуття компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі політології, оволодіння сучасною методологією наукової та педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Особливості програми	<i>Міждисциплінарний характер</i> програми зумовлений специфікою процесів демократизації, як похідних від економічних, соціокультурних, ідейно-політичних, світоглядних та ін. суспільних відносин, чинників та інститутів. <i>Унікальність</i> програми зумовлена її ексклюзивністю, акцентуванням уваги, насамперед, на інституційній складовій процесів демократичної трансформації в Україні, науковому аналізі демократичних практик провідних країн світу, врахуванні специфіки суспільно-політичного розвитку Волинської області як прикордонної з країнами ЄС. ОНП ґрунтується на: єдності науково-дослідної роботи та дидактичного процесу; актуалізації питань теорії і практики становлення та розвитку консолідованої демократії в Україні; вивченні інституційного забезпечення розбудови народовладдя на міжнародному, національному та локальному рівнях у контексті процесів євроінтеграції; акцентуванні дослідницьких зусиль на вивченні та узагальненні демократичних практик функціонування політичних інститутів й перебігу суспільно-політичних процесів у регіонах України. ОНП спрямована на підготовку кадрів для системи вищої освіти, органів публічного управління, інституцій громадянського суспільства.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Утворення великої кількості нових територіальних громад унаслідок здійснення адміністративно-територіальної реформи в Україні зумовили зростання потреби у фахівцях, здатних ефективно працювати у новостворених органах влади, інститутах місцевого самоврядування, політичних партіях та об'єднаннях громадянського суспільства, політична суб'єктність яких невинно зростає. Випускники ОНП можуть обіймати такі посади: керівні працівники апарату центральних органів державної влади; вищі посадові особи або керівні працівники апарату місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування; вищі посадові особи політичних партій та самоврядних організацій; науково-педагогічні працівники у галузі соціальних та поведінкових наук; головні фахівці – керівники науково-дослідних підрозділів інститутів та установ органів державної влади та аналітично-інформаційних центрів; керівники проєктів та програм; політичні аналітики та консультанти.
Придатність до подальшого навчання	Можливість продовження освіти на здобуття наукового ступеня доктора наук, участі у реалізації освітніх програм, дослідницьких грантів і стипендії у програмах міжнародної академічної

	мобільності, що містять додаткові поглиблені освітні компоненти, підвищення кваліфікації, набуття післядипломної освіти тощо.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Реалізації індивідуального дослідницького проєкту передбачає творчу співпрацю здобувача й наукового керівника щодо обрання стратегії, концептуальних засад та емпіричних методів дослідження. Навчальний процес спрямовано на впровадження активних методів навчання та самоосвіти, що забезпечують особистісно-орієнтований підхід і розвиток критичного мислення у здобувачів. Форми навчання: – лекції, семінари, практичні заняття; – консультації; – науково-дослідна робота та педагогічна практика; – елементи дистанційного (<i>online</i>) навчання; – презентації. Поширеними способами пізнання під час навчання є методи дидактики, герменевтики, діалогу, дискусій. Практикується залучення здобувачів до співпраці із зарубіжними партнерами ВНУ імені Лесі Українки (стажування, участь у спільних наукових заходах, лекціях, тренінгах).
Оцінювання	Оцінюються усні виступи, наукові доповіді, вирішення практичних завдань, тестова перевірка знань, підготовка письмових звітів. Підсумкове оцінювання: усні та письмові екзамени, заліки, попереднє обговорення і захист дисертації. Освітня складова: оцінювання знань за освітніми компонентами ОНП складається із поточного та підсумкового контролю, що включають контрольні роботи, заліки та екзамени. Загальна оцінка формується на основі результатів заліково-езаменаційних сесій. Наукова складова: оцінювання здійснюється за результатами виконання індивідуального плану здобувача. Воно має кількісні та якісні показники, що складаються із врахування якості опрацювання джерел та наукової літератури, кількості публікацій, участі у наукових конференціях, підготовки розділів дисертації тощо. Періодично (двічі на рік) здобувачі звітують на засіданнях кафедри та факультету, з відповідним затвердженням звітів на Вченій раді університету із рекомендаціями щодо переведення на наступний рік навчання. Оцінювання знань здобувачів відбувається за 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX). Підсумкова модульна оцінка

	з тих освітніх компонентів, де передбачено іспит як форму контролю, визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав усі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без проведення модульних контрольних робіт (оцінювання за шкалою від 0 до 100 балів). Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії. Якщо з дисципліни, де передбачено іспит, підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента як сума підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК. Іспит складається, якщо здобувач освіти бажає підвищити рейтинг. У цьому випадку бали, набрані здобувачем за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 60.
6 – Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність (ІНТ)	Здатність розв'язувати комплексні проблеми теоретичного й прикладного характеру в галузі професійної або дослідницької діяльності, що передбачає переосмислення наявних та створення нових цілісних знань й практик у сфері розбудови держави та нації, спрямовані на гармонізацію суспільно-політичних відносин.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 2. Здатність кваліфіковано здійснювати науковий пошук у галузі політичних досліджень з використанням усього багатства джерел інформації. ЗК 3. Здатність до самокритики, креативності, генерування нових ідей і підходів у науковій та професійній діяльності. ЗК 4. Здатність фахово спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово у процесі наукової комунікації та досліджень. ЗК 5. Здатність планувати та організовувати наукову діяльність, проводити ґрунтовні дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. ЗК 6. Здатність працювати в міжнародному науковому середовищі. ЗК 7. Вміння дотримуватися етичних принципів і стандартів поведінки науковця, соціально-відповідальне здійснення наукової та професійної діяльності. ЗК 8. Цінування та повага різноманітності та полікультурності.
Фахові компетентності (ФК)	ФК1. Поглиблене знання теоретико-методологічних засад політичної науки, порівняльної та прикладної політології, володіння понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки. ФК2. Здатність до застосування широкого спектру політологічних знань до аналізу політичних процесів в окремих країнах та регіонах відповідно до певного історичного або сучасного контексту. ФК3. Знання принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, їх нормативно-правового забезпечення в Україні. ФК4. Розуміння особливостей становлення і розвитку демократичних інститутів в Україні у контексті європейського досвіду переходів від авторитаризму до демократії. ФК5. Розуміння логіки та особливостей становлення і розвитку партійної системи в Україні, впливу політичних партій на процеси демократичної трансформації. ФК6. Здатність і готовність під час комунікації в межах професійної компетенції брати відповідальність за свої рішення. ФК7. Здатність розробляти та виконувати комплексні політологічні дослідження, управляти проєктами, презентувати результати наукових досліджень у формах різного рівня складності, включно аудіовізуальні. ФК8. Здатність фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні зазначеної освітньої кваліфікації.

7 – Програмні результати навчання

ПРН1. Опанувати універсальні навички дослідника щодо розробки, організації та управління науковими проєктами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації, в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контекстах.

ПРН2. Використовувати державну та іноземну мову як усно, так і письмово на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу.

ПРН3. Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику та академічну доброчесність, повагу різноманітності та мультикультурності.

ПРН4. Розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності і сфери пізнання, включно розвиток уявлень про демократію та її сучасні інтерпретації.

ПРН5. Знати на поглибленому рівні сучасні політичні теорії, політичний аналіз, порівняльну та прикладну політологію та володіти категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

ПРН6. Комплексно розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів в умовах переходу від авторитаризму до демократії.

ПРН7. Розуміти логіку функціонування демократичних інститутів у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу щодо здійснення демократичної політики в Україні на місцевому, національному та міжнародному рівнях у науковій та професійній діяльності.

ПРН8. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.

ПРН9. Фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні зазначеної освітньої кваліфікації.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Реалізацію ОНП забезпечують штатні науково-педагогічні працівники ВНУ імені Лесі Українки, професійна та наукова кваліфікація яких відповідає ліцензійним умовам, мають науковий ступінь та вчене звання, пройшли стажування та підвищення кваліфікації у провідних закордонних і українських ЗВО, з яких не менше двох докторів наук, мають фахові публікації, а також статті в журналах, що індексуються у наукометричних базах *Web of Science* та ін.

Матеріально-технічне забезпечення	Відповідно до ліцензійних умов університет має належну кількість приміщень, аудиторій, кабінетів і спеціалізованих лабораторій, комп'ютерних залів з мультимедійним обладнанням, наукову бібліотеку, гуртожитки, їдальні та буфети, музеї, спортивно-оздоровчу інфраструктуру, бомбосховища. Усі корпуси та бібліотека мають бездротовий доступ до мережі <i>wi-fi</i> .
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми з підготовки докторів філософії зі спеціальності 052 Політологія відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях. Особливістю інформаційного забезпечення в університеті є необмежений й безкоштовний доступ здобувачів до мережі Інтернет. Базовим джерелом інформаційного забезпечення є сайт ВНУ імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/uk); наявність бібліотеки (http://library.eenu.edu.ua/) зі спеціалізованими читальними залами та сторінкою для здобувачів-дослідників (http://library.eenu.edu.ua/index/na_dopomogu_doslidniku/0-148). Е-каталог бібліотеки (понад 526 тис. записів, доступні онлайн в режимі 24/7 (http://catalog.library.eenu.edu.ua)), репозитарій (http://esnuir.eenu.edu.ua/); віртуальне навчання здійснюється за допомогою платформи Moodle; університетський портал MSOffice365. Університет має ліцензію на безкоштовний та розширений доступ до програмного забезпечення Zoom Meetings for Education, який дозволяє здійснювати запис зустрічей, а також проводити навчальні заняття для 1000 учасників одночасно https://explore.zoom.us/docs/en-us/education.html. Організації навчального процесу та кращої комунікації сприяє наявність електронного розкладу та корпоративної пошти не лише науково-педагогічних працівників, а й здобувачів освіти.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Регламентується Постановою КМУ № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки від 11.09.2020 (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_realizatsii_prava_na_akademichnu_mobilnist.pdf).
Міжнародна кредитна мобільність	Регламентується Постановою КМУ № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р., Положенням про порядок

	реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки від 11.09.2020 (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_realizatsii_prava_na_akademichnu_mobilnist.pdf). Також у рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та закладами вищої освіти країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови володіння українською мовою.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність (освітня складова)

2.1. Розподіл змісту ОНП та навчальний час за компонентами

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Освітня складова			
Цикл загальної підготовки			
1	Філософія та методологія науки	5 /150	екзамен, залік
2	Іноземна мова для академічних цілей	8 /240	2 заліки, 2 екзамени
3	Академічна доброчесність та наукова етика	3 / 90	залік
4	Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності	3 / 90	залік
5	Планування та стандарти наукової діяльності	3/90	залік
Разом		22/660	кредитів
Цикл професійної підготовки			
6	Теорія і практика політичних процесів	4/120	екзамен
7	Особливості становлення і розвитку демократичних інститутів в Україні	6/180	залік, екзамен
8	Політичні партії у процесах демократичної трансформації в Україні	6/180	Залік, екзамен
9	Педагогічна практика	6/180	диференц. залік
Разом		22/660	кредитів
Цикл вибірових дисциплін			
10	Вибіркова дисципліна 1	4 /120	залік

11	Вибіркова дисципліна 2	4 /120	залік
12	Вибіркова дисципліна 3	4 /120	залік
13	Вибіркова дисципліна 4	4 /120	залік
Разом		16 / 480	
Загальний обсяг освітньої програми		60 / 1800	
Наукова складова			
Підготовка та захист дисертації		5400/180 кредитів	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Додаток 1

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Процес атестації здобувача здійснюється шляхом проведення публічного захисту дисертації на засіданні постійно діючої або разової спеціалізованої вченої ради зі спеціальності 052 Політологія. Здобувач має право на вибір спеціалізованої вченої ради за умови виконання відповідних умов та вимог МОН України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

4. Матриця відповідності загальних компетентностей (ЗК) компонентам освітньої програми

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8
ОК 1		+	+		+			
ОК 2		+		+		+		+
ОК 3			+			+	+	+
ОК 4			+	+		+	+	+
ОК 5		+			+	+		
ОК 6	+	+			+	+		+
ОК 7	+	+			+	+		+
ОК 8	+	+			+			+
ОК 9	+		+	+	+		+	+

5. Матриця відповідності фахових компетентностей (ФК) компонентам освітньої програми

	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8
ОК 1	+	+					+	+
ОК 2				+		+	+	+
ОК 3						+		+

OK 4		+				+	+	+
OK 5	+					+	+	+
OK 6	+	+	+	+	+		+	+
OK 7	+	+	+	+	+			+
OK 8	+		+	+	+			+
OK 9	+	+				+	+	+

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9
OK 1	+	+	+		+	+		+	+
OK 2	+	+	+		+				+
OK 3	+		+					+	+
OK 4	+	+	+						+
OK 5	+	+						+	+
OK 6	+		+	+	+	+	+		+
OK 7			+	+	+	+	+		+
OK 8			+	+	+	+	+		+
OK 9	+	+	+	+			+		+

7. Наукова складова освітньої програми

Наукова складова ОНП зі спеціальності 052 Політологія передбачає проведення здобувачем під керівництвом наукового керівника власного наукового дослідження, оформленого у вигляді дисертації із наступним публічним захистом на засіданні спеціалізованої вченої ради.

Наукова складова ОП включає:

- здійснення наукового дослідження та його оформлення у вигляді дисертації;
- апробація результатів наукового дослідження шляхом публікації наукових статей за темою дисертації, участі у конференціях та інших публічних заходах;
- науковий семінар;
- атестація (захист дисертації).

Науково-дослідна робота здобувача третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 052 Політологія, яка виконується у рамках відповідної теми дисертаційної роботи, є головним елементом виконання ОНП. Під час роботи здобувач має обрати тему дослідження, визначити його об'єкт і предмет, методологію наукового пошуку, структуру, гіпотезу, яка може бути підтверджена або спростована у ході дослідження. Робота над дисертацією передбачає пошук, ознайомлення та аналіз великого масиву джерел та наукової літератури. Підготовка дисертації на всіх її етапах здійснюється під контролем і

за допомогою наукового керівника, який координує і спрямовує роботу здобувача з метою успішного захисту дисертації.

Гарант освітньо-наукової програми

Бортніков В. І.